خراسان روزنامه صبح ایران
یک‌شنبه ۲۶ فروردین ۱۳۹۷ . ۲۸ رجب ۱۴۳۹ . شماره ۱۹۷۹۵

به‌رخ کشیده شدن شعر انقلاب در شاهنامه فردوسی

مرتضی امیری اسفندقه در آیین اختتامیه هفتمین جشنواره شعر انقلاب گفت: شعر انقلاب در شاهنامه فردوسی به‌رخ کشیده شده است. حکیم ابوالقاسم فردوسی همت خود را گذاشت تا از آیین، دین و زبان پارسی دفاع کند. بعدها فکر و فرهنگ او به سنایی، ناصرخسرو، سعدی، بیدل و.... رسید. همه این شاعران از حیثیت زبان پارسی دفاع کردند.

لذت شعر

بچه که بودم
تو برای من
بادکنک بودی
و بعد
گل سرخی زیبا
در گلدان خانه
سرانجام تو کلمه
و من شاعر شدم
می‌دانم
فردا
تو قطاری مهربان خواهی شد
و مرا از این جا خواهی برد...

رسول یونان

باهم
برروی یک شاخه ایم
اما
سویمان از هم نیست...

حجت فرهنگدوست

برای همزبانی چشم بهتر از زبان باشد
چه باک از قهر تو وقتی که چشمت مهربان باشد
دوای اخم‌های من نگاه مهربانت بود
گره کی می‌تواند در دل آب روان باشد؟
دعای مهر و جادوی محبّت می‌شود بی‌شک
غذا پختن اگر با شعر خواندن همزمان باشد

بهمن صباغ‌زاده

ادبی

برگزیدگان هفتمین جشنواره بین‌المللی شعر انقلاب معرفی شدند

هفتمین جشنواره بین المللی شعر انقلاب همزمان با برگزاری هفته هنر انقلاب اسلامی در باغ موزه هنر ایرانی، برگزیدگان خود را معرفی کرد.
به گزارش فارس، اسامی برگزیدگان بدین شرح است:
بخش تک اثر شعر کهن: ۱- اکرم هاشمی ۲- یاسین نجارزاده ۳- ابوالفضل محمدزاده آقایی
بخش تک اثر شعر نو: ۱- در این بخش هیچ کس برگزیده نشد ۲- فهیمه قائدی ۳- علیرضا رجبعلی‌زاده کاشانی
بخش مجموعه شعر کهن: ۱- اسماعیل محمدپور ۲- حجت الاسلام سید محمدمهدی شفیعی ۳- به صورت مشترک حسنا محمدزاده و علی فردوسی
بخش مجموعه شعر نو: ۱- محمدصارمی شهاب ۲- مجید سعدآبادی ۳- به صورت مشترک فرحناز حمزه هرزنجی و آریا معصومی

نامزدهای نهایی «بوکر» بین‌المللی معرفی شدند

فهرستی شامل شش اثر به عنوان نامزدهای نهایی جایزه ۵۰ هزار پوندی «من بوکر» بین المللی اعلام شد. به گزارش ایسنا، در این دوره نویسندگانی از کشورهای مختلف شامل عراق، فرانسه، کره جنوبی، لهستان، مجارستان و اسپانیا برای کسب جایزه ۵۰ هزار پوندی «من بوکر» رقابت خواهند کرد. «هان کانگ» نویسنده کره‌ای که پیشتر هم جایزه «بوکر» بین المللی را به خانه برده بود، امسال با «کتاب سفید» به فهرست نامزدهای نهایی راه یافته است. «احمد سعداوی» نویسنده عراقی با رمان «فرانکنشتاین در بغداد» روایتگر ترس و وحشت پس از حمله آمریکا به عراق نیز دیگر نامزد این دوره جایزه ادبی بوکر بین الملل است. جایزه ادبی بوکر بین الملل، همتای جایزه اصلی بوکر است که ویژه تمامی رمان‌های چاپ شده در سراسر جهان و ترجمه شده به زبان انگلیسی است.

فراخوان جشنواره «شعر شاهنامه» منتشر شد

باشگاه شاهنامه‌پژوهان، باشگاه نقالان و انجمن شاهنامه‌پژوهی و شاهنامه خوانی دانشجویان ایران، نخستین جشنواره «شعر شاهنامه» را با هدف پاسداشت شاهنامه و زبان پارسی، ترویج شعرهای مرتبط با شاهنامه و مفاهیم مرتبط با آن، توجه ویژه به شعر پارسی، گردآوری سروده‌های مربوط به شاهنامه و سپاس ویژه از شاعرانی که سال‌ها در شعرهایشان به فردوسی و شاهنامه پرداخته‌اند، با بنیان گذاری و دبیری کورش جوادی هر دو سال یک بار برگزار می‌کند. به گزارش ایسنا، موضوعات جشنواره «شعر شاهنامه» عبارتند از: ایران در آینه شاهنامه، شاهنامه و داستان‌های آن، شخصیت‌های شاهنامه رستم، کیخسرو، سیاوش، سهراب، کاوه، فریدون، نقالی و زبان پارسی.

در اولین نشست تخصصی چهل سال ادبیات داستانی انقلاب اسلامی مطرح شد

ضعف سیاست‌گذاری فرهنگی آسیب ادبیات انقلاب است

گروه ادب و هنر- اولین نشست از سلسله نشست‌های تخصصی چهل سال ادبیات داستانی انقلاب اسلامی با حضور مهدی قزلی مدیرعامل بنیاد شعر و ادبیات داستانی ایرانیان، احمد شاکری نویسنده و پژوهشگر انقلاب و دفاع مقدس و قاسمعلی فراست نویسنده و پژوهشگر حوزه انقلاب اسلامی در موزه انقلاب اسلامی و دفاع مقدس برگزار شد. در این نشست، قاسمعلی فراست در تعریف ادبیات انقلاب اسلامی گفت هر نوع ادبیاتی را که در نهایت به موضوع انقلاب ختم شود، می‌توان ادبیات انقلاب نامید. فراست در ادامه سخنانش به ویژگی‌های ادبیات انقلاب اشاره کرد و گفت: یکی از ویژگی‌های ادبیات انقلاب، توجه به بن مایه‌های مبارزه با ستیز و تهییج و پرداختن کمتر به تکنیک است، همچنین در اوایل انقلاب نویسندگانی که به عرصه نویسندگی انقلاب وارد شدند، جوان بودند.

فراست به آسیب‌های ادبیات انقلاب اشاره کرد و گفت: یکی از آسیب‌های ادبیات انقلاب، ضعف سیاست‌گذاری فرهنگی توسط متولیان فرهنگی است و مدیران فرهنگی ما هم نگران پاسخ‌گویی به مدیران بالادستی خود هستند و نگران این نیستند که به ادبیات پاسخ گو باشند.
احمد شاکری نیز در ادامه این نشست گفت: طیفی از نویسندگان به مقوله ادبیات نگاه مضمونی دارند، یعنی انقلابی بودن به متن ادبیات نفوذ کرده است، با این تقسیم‌بندی تعدادی از نویسندگان از دایره نویسندگان ادبیات انقلاب خروج خواهند کرد.
مهدی قزلی نیز در ادامه به روح انقلاب اشاره کرد و گفت: امام خمینی (ره) دمنده روح به این انقلاب بودند و روح بر این جسم، اولویت و سیطره دارد. باید در ابتدا پیش از جسم با روح انقلاب مواجه شویم و ادبیات انقلاب هم باید با روح آن متناسب باشد.
قزلی با اشاره به این که نویسندگان انقلاب پس از پیروزی انقلاب ظهور کردند و روح حاکم بر انقلاب، نویسندگان را در پی خود آورد، گفت: کسانی که در جسم انقلاب حضور جدی داشتند و با روح انقلاب در ارتباط بودند، هرگاه از روح خارج شدند از جسم انقلاب هم خارج شدند.
این نویسنده تصریح کرد: تولید یک رمان، کاری بسیار سخت و دشوار است چرا که باید نویسنده دسترسی به جوهره رمان داشته باشد و به غیر از آن، باید روح و معنویت انقلاب را درک کرده باشد و اگر فکر کنیم که با ایجاد سازمان‌های عریض و طویل و برگزاری جشنواره‌های مختلف می‌توان به گسترش ادبیات انقلاب و دفاع مقدس کمک کرد، نگاه غلط و اشتباهی است.
مدیرعامل بنیاد شعر و ادبیات داستانی ایرانیان، راه نجات ادبیات را نقد صریح و پرهیز از قبیله گرایی دانست و گفت: قبیله گرایی آفت جدی حوزه ادبیات انقلاب است.

اخبار

معرفی برگزیدگان مسابقه داستان‌نویسی خلیج فارس

برگزیدگان نهایی مسابقه داستان‌نویسی خلیج‌فارس که به همت موسسه فرهنگی هنری شهرستان ادب برگزار می‌شود، معرفی شدند. به گزارش ایبنا، پس از انتشار فراخوان این مسابقه در آذر سال ۹۶، با استقبال نویسندگان سراسر کشور، داستان‌های کوتاه بسیاری به دبیرخانه مسابقه داستان‌نویسی خلیج‌فارس رسید. از میان آثار رسیده ۳۰ داستان پس از داوری اولیه به مرحله نهایی راه پیدا کردند. منیژه آرمین به عنوان داور این مرحله، در نهایت ۱۰ داستان را به عنوان آثار نهایی برگزید. آیین رونمایی مجموعه «باغ ملی» و تقدیر از نویسندگان این مجموعه، امسال در موسسه شهرستان ادب برگزار خواهد شد.

محمدعلی شیرازی ترانه سرای پیش‌کسوت در بیمارستان

محمدعلی شیرازی در بیمارستان بستری است. این ترانه سرای پیش کسوت در گفت‌وگو با ایسنا درباره وضعیت خود گفت: ریه‌های من از قبل مشکل داشت و با سرماخوردگی دچار عفونت شده است. در پی این موضوع از ۲۰ فروردین در بیمارستان بستری شده‌ام. او افزود: فعلا تحت مراقبت هستم و دستگاه اکسیژن به من وصل است و هنوز مشخص نیست چه زمانی مرخص شوم. محمدعلی شیرازی زاده ۲۷ اسفند ۱۳۱۹ است. «آی آدمای مهربون واجبه که کمک کنیم» و آهنگ مجموعه «زیر آسمان شهر» از معروف‌ترین کارهای اوست که در صدا و سیما منتشر شده است.

شعریت مهم است، نه شکل شعر

چهره‌ها
شاعر

محمدعلی بهمنی، شاعر و ترانه‌سرا در گفت و گو با هنرآنلاین اظهار کرد: برای همه اشکال شعری احترام قائلم و باورم این است که شعریت مهم است نه شکل شعر. با این توضیح، با باور برخی مبنی بر این که شاعر غزل‌سرا نمی‌تواند فرزند زمانه خودش باشد هم مخالفم چون فکر می‌کنم شکل شعری غزل با وزنی که دارد، می‌تواند راحت‌تر در حافظه بنشیند. مهم این است که آیا شاعرش واقعاً فرزند روزگار خودش است یا نه؟ وی در ادامه گفت: غزل‌ها و اشعاری را که از من کمتر خوانده شده، به عنوان اتفاقی تازه گردآوری کرده و در قالب کتابی درآورده‌ام. اگر فرصت آن پیش آید در نمایشگاه کتاب امسال از آن رونمایی خواهم کرد.

درگذشت نویسنده سرشناس مکزیکی

چهره‌ها
نویسنده

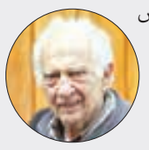

سرخیو پیتول نویسنده سرشناس مکزیکی، مقاله‌نویس و مترجم و برنده جایزه بسیار معتبر ادبیات در جهان اسپانیایی‌زبان، در ۸۵ سالگی درگذشت. پیتول به مرگ طبیعی و در خانه‌اش در کالاپا در ایالت ورا کروز درگذشته است. این نویسنده ۱۸ مارس ۱۹۳۳ متولد شد و خالق آثاری چون «والس شیطان» و سه گانه خاطره» شامل سه کتاب «هنر پرواز»، «سفر» و «جادوگرون» بود. او که سال ۲۰۰۵ جایزه سروانتس را دریافت کرده بود، پیشتر در سال ۱۹۸۳ جایزه ملی ادبیات مکزیک را برد و سال ۱۹۹۹ به افتخار دریافت جایزه آمریکای لاتین و کارائیب خوان رولفو نایل شد.

کنسرت بهاری سال ۹۷ محسن یگانه

چهره‌ها
خواننده پاپ

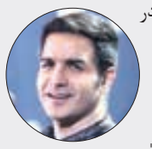

محسن یگانه خواننده موسیقی پاپ در کنسرت استانی خود در سال ۹۷ با هموطنانش در خرم آباد دیدار می‌کند. یگانه در کنسرت بهاری پیش روی خود با منتخبی از قطعه‌های پرطرفدارش مانند "سکوت"، "رگ خواب"، "درکم کن"، "دوستت دارم"، "هوایی شدی" و "نمیشه" روی صحنه می‌رود. به گزارش میزان، به طور یقین در کنسرت پیش روی این هنرمند عرصه موسیقی پاپ، تک قطعه "کویر" یکی از آثاری است که پیش از خوانده شدن، درخواست‌های بسیاری دارد. در کارنامه هنری محسن یگانه سابقه خواندن تیتراژهای موفقی مانند "ماه عسل" و سریال‌هایی همچون "آسمان همیشه ابری نیست" دیده می‌شود. کنسرت یگانه دوشنبه ۳ اردیبهشت در سالن بانک صادرات خرم‌آباد برگزار می‌شود.

اظهار نظر

روایت یوسف علیخانی، از کتاب «اسب در قلمرو پندار»

کتابی خواندنی که جعبه شیرینی شد

یوسف علیخانی، نویسنده، ناشر و مستندساز در صفحه‌فضای مجازی‌اش از بی‌انصافی و بی‌توجهی به کتاب «اسب در قلمرو پندار»، پستی را منتشر کرد که در بخشی از آن آمده است:
«اسفندماه پارسال چشمم خورد به اسم این کتاب. خیلی خوشگل رفتم اولین کتاب فروشی، نداشت. دومی، نداشت... دهمی... هیچ کدام نداشتند، نه‌تنها نداشتند که خبر هم نداشتند از چنین کتابی اصلا.
زنگ زدم به چند تا پخش کتاب. اسم کتاب را گفتم. نداشتند. اسم ناشرش را گفتم، گفتند از ناشرش کتاب داریم اما این کتاب اصلا توی سیستم ما وارد نشده...
بعد گفتم این چه کاریه. خب زنگ می‌زنم ناشرش و برام می‌فرسته.
زنگ زدم... گفتم دنبال #اسب_در_قلمرو_پندار می‌گردم. خندید و گفت شیرینی‌هاش رو خوردید. گیج شدم. یعنی چی؟ گفتم متوجه نشدم.
گفت: همون جعبه شیرینی که شیرینی‌هاش رو خوردین... گفت بابا جان خمیرش کردیم. یه ده‌سالی نگه‌اش داشتیم، کسی نخرید و فرستادیم خمیر بشه.
پرسیدم یه جلد هم یعنی ندارید؟
گفت نه. خدا بیامرز ایرج بهرامی هنوز زنده بود. دید داریم خمیر می‌کنیم یه چند تا زیر بغل‌اش و برد.
لابه‌لای صحبت با رفیقم فهمیدم- کتاب را- دارد.
دلم می‌سوزد برای خودم که شانس دیدن و شاگردی اسطوره‌شناسی چون استاد بهرامی را از دست دادم.»

خبر

بحران بی‌سابقه در آکادمی نوبل ادبیات

استعفای چهارمین عضو آکادمی

دبیر دایمی آکادمی نوبل، روز پنج شنبه از مقام خود کناره گیری کرد. به گزارش یورونیوز، سارا دانیوس دلیل این کناره گیری را انتقادات صورت گرفته به نحوه برخورد آکادمی در موضوع اتهام سوءرفتار جنسی همسریکی از اعضای کمیته نوبل ادبیات اعلام کرد. وی که از سال ۲۰۱۵ در این مقام فعالیت می‌کند، در گفت‌وگو با خبرنگاران گفت: «کناره گیری من از پست دبیر دایمی، خواسته آکادمی بود و من نیز تصمیم خود را گرفتم.» روز پنج شنبه اندکی پس از استعفای خانم دانیوس، آکادمی نوبل ادبیات، از کناره گیری کاترینا فوستنسون خبر داد. همسر خانم فوستنسون متهم به آزار جنسی چندین نفر شده است.

گزارش

اتهام‌های موزیسین‌های جوان به آهنگ‌ساز پیش‌کسوت

حقوق هزار نوازنده هزینه یک جشن تولد

گروه ادب و هنر- جمعی از موسیقی دانان جوان خارج از ایران، نامه ای سرگشاده نوشته اند و در آن لوریس چکناواریان را خطاب انتقادهای خود قرار داده اند. به گزارش تسنیم، در پایان این نامه، امضای پرویز یحیوی (دانشجوی رهبری ارکستر در وین) وجود دارد و نام دیگر موسیقی دانان ذکر نشده است. در ادامه بخشی از این نامه را می خوانید:
«...جناب‌عالی در این نامه نه به‌خاطر آثار هنری بلکه به‌عنوان یک مقام هنری و شخصی تصمیم گیرنده برای گذشته، حال و آینده موسیقی ایران مورد خطاب قرار گرفته‌اید.
با توجه به این مسئولیت بزرگ که از سال ها پیش در اختیار جناب عالی قرار داده شده، این جانب و دوستان موسیقی دان دیگرم، شما را نسبت به چندین سؤال پاسخ گو می دانیم.
چندی پیش از طریق چند تن از دوستان و همکارانمان در ارکستر سمفونیک وین مطلع شدیم که جناب عالی و همکاران رسمی جناب عالی در پی رایزنی و عقد قراردادی به مبلغ ۲۰۰ هزار یورو معادل با یک میلیارد تومان برای دعوت از این ارکستر به منظور اجرا در ایران به‌مناسبت جشن تولدتان بوده‌اید. در خور ذکر است که این مبلغ برابر است با حدود دستمزد حال حاضر ماهانه یک هزار نوازنده در ایران. آیا این خجالت‌آور نیست که حقوق نوازندگان ارکستر سمفونیک تهران و حتی بازنشستگی اکثر استادان وزارت ارشاد بین ۱۵۰ تا ۲۰۰ یورو در ماه است یعنی یک هزارم پولی را که شما در شب تولد فقط برای پرداخت دستمزد ارکستری خارجی می‌خواستید پرداخت کنید.»
در ادامه این نامه آمده است: «مستند به استشهاد برخی از نوازندگان و همکاران، جناب عالی همیشه اظهار کردید که در اپرای وین رهبری کردید حتی به طوری که چندی پیش یکی از نمایندگان فرهنگی کشور اتریش که دو سال پیش در تهران حضور داشته است در مصاحبه‌ای با افتخار به ایران، مستند به اظهارات شما، به همکاری شما با اپرای شهر وین اشاره کرد که متأسفانه این خبر از سوی اپرای وین تکذیب شد و می گویند آقای چکناواریان به هیچ وجه هیچ همکاری با اپرای وین نداشته است. لطفاً تاریخ و برنامه دقیق همکاری‌تان با اپرای وین را اعلام کنید.
جناب آقای چکناواریان، چرا به‌عنوان مشاور از رزومه‌های قلابی در وزارت فرهنگ و ارشاد انتقاد نمی کنید؟...
چرا فقط همه یکصدا می گویند وضع بسیار اسفناک است ولی هیچ کس هیچ تصمیمی اتخاذ نمی کند؟
آدم از خودش سؤال می کند چرا و کدام مسئول مقصر است؟»

موسیقی

بهنام بانی روی صحنه می‌رود

بهنام بانی خواننده موسیقی پاپ در ادامه کنسرت‌های خود در سال ۹۷ با طرفدارانش در سالن میلاد نمایشگاه دیدار می‌کند. بهنام بانی در این کنسرت قرار است آهنگ‌های منتشر شده و جدید خود از جمله "اخماتو واکن" و "بسّمه" را برای مخاطبان اجرا کند. به گزارش میزان، همچنین اولین آلبوم رسمی بانی با نام احتمالی "عاشقم کرده" در ۱۲ قطعه جدید و قبلا منتشر شده، قرار بود اسفندماه وارد بازار شود که تا امروز ممکن نشده است. کنسرت بهنام بانی روز دوشنبه ۳ اردیبهشت ماه در سالن میلاد نمایشگاه برگزار می‌شود.

«کولی‌های اسپانیا» در ایران کنسرت می‌دهند

گروه موسوم به «کولی‌های اسپانیا» از روز دهم اردیبهشت ماه با برگزاری اجرای زنده در تالار بزرگ وزارت کشور، میزبان علاقه‌مندان ایرانی خواهد بود. به گزارش مهر، در این کنسرت‌ها که به همت موسسه فرهنگی، هنری «اکسیر نوین» و موسسه «پرشیا فیلم» برگزار می‌شود، آنتیکوری یس، خوزه پتیتوری یس، مایکل ری یس و تونی کرتس به عنوان نوازندگان اصلی حضور دارند. قیمت بلیت‌های این کنسرت از ۵۰ هزار تومان تا ۲۳۰ هزار تومان تعیین شده که این قیمت‌گذاری بر اساس موقعیت صندلی‌ها نسبت به صحنه اجرا در نظر گرفته شده است.

طنین «سرنا» ها در «سمیره»

دبیر علمی جشنواره موسیقی «سورناوا»، گفت: جشنواره ملی «سورناوا» در دو بخش مقاله و سُرنانوازی با هدف روحیه بخشی، گسترش فرهنگ شادی و امید و با رویکرد همدلی و همبستگی در میان اقوام ایرانی، از ۲۶ تا ۲۸ فروردین در «دره شهر»، شهر تاریخی سیمره از بخش‌های استان ایلام برگزار می‌شود. به گزارش ایسنا، صادق چراغی بیان کرد: بیش از ۲۵۰ اثر از هنرمندان ۲۰ استان کشور به دبیرخانه رسیده است که از این میان ۴۰ اثر موسیقایی و مقاله پذیرفته شده‌اند. برنامه ریزی و پیش بینی شده مقاله ها و گزارش تحلیلی مجموعه فعالیت‌های انجام شده در این جشنواره، گردآوری و مدون شود و به صورت کتاب جشنواره در دسترس دانشجویان و دوستداران این گونه جستارهای فرهنگی قرار گیرد. در این کتاب پژوهشگران مناطق گوناگون ایران زمین، به بررسی جایگاه این ساز کهن پرداخته‌اند چرا که ساز سرنا به سبب پیشینه بسیار کهن خود می‌تواند سازی ملی به شمار آید. کاربرد این ساز در پهنه بسیار گسترده‌ای از فرهنگ‌ها و کشورهای گوناگون، فراوان و بسیار است. به سبب همه این‌هاست که ما پیشتر از این باید به آن می‌پرداختیم.

تخفیف ۵۰ درصدی بلیت ارکستر سمفونیک برای دانشجویان

بنیاد فرهنگی هنری رودکی با هدف بهره‌مندی دانشجویان موسیقی از اجراهای موسیقی فاخر و توسعه دانش آن‌ها، تخفیف ویژه‌ای برای اولین اجرای ارکستر سمفونیک تهران در سال جدید در نظر گرفت. به گزارش فارس، دانشجویان موسیقی می‌توانند با مراجعه به سایت ایران کنسرت از تخفیف ۵۰ درصدی برای خرید بلیت استفاده کنند.

در بیستمین نشست از درس گفتارهایی درباره سنایی مطرح شد:

سنایی پایه‌گذار نثر فنی

گروه ادب و هنر- بیستمین نشست از درس گفتارهایی درباره سنایی با موضوع «هفده نامه از سنایی» با سخنرانی دکتر بهرام پروین گنابادی (استاد دانشگاه و پژوهشگر) در مرکز فرهنگی شهر کتاب برگزار شد. پروین گنابادی در مقدمه بحث خود به تاریخ نامه‌نگاری و ترسل در ایران اشاره کرد و گفت: «ما تا قرن ششم کتاب یا چیزی که راجع به دبیری مکتوب باشد، نداشتیم و الان یکی یکی پیدا می‌شود، مثلا کتاب «چهار مقاله» که نگاهی به چهار علم شاعری، دبیری، طب و نجوم دارد و آن‌ها را از دید حکومتی نگاه می‌کند. این کتاب با بیان حکایات گزیده و با ذهنی داستانی ما را با دبیری و دیوان رسالت آشنا می‌کند. شاید کسی که هنر نویسندگی نداشت با یاد گرفتن این ریزه کاری‌ها می‌توانست، نامه‌های بسیار درخشانی مخصوصا نامه‌های دولتی که آن را «سلطانیات» می‌نامیدند، بنویسد.»

■ **دستورالعمل نوشتن نامه‌ها در قدیم**
به گزارش ایبنا، وی ادامه داد: در قدیم دستورالعملی برای نوشتن نامه‌ها وجود داشته است که برای هر نوع نامه باید از یک نوع آیات قرآن استفاده می‌شد. در واقع آیه‌ای که در بالای نامه آورده می‌شد، برائت استهلال نویسنده نامه بود. مثلا استفاده از عبارت «انا لله و انا الیه راجعون» در بالای نامه، گیرنده را متوجه خبر فوت یک نفر می‌کند. این شیوه برای «سلطانیات» است. برای «اخوانیات» هشت موضوع نظیر عبادت، عیادت، تسلیت، تبریک، شکوه و شکایت و تقاضاهای مختلف تعیین می‌کنند. از این جا «سلطانیات» و «اخوانیات» در برابر همدیگر قرار می‌گیرند.

■ **ساختار «اخوانیات» دقیقا منطبق بر ساختار قصیده است**
سخنران نشست با بیان این که «اخوانیات» ساختار کاملا متفاوتی با «سلطانیات» داشته و برداشت ما از برخی عبارت‌ها در لابه‌لای کتاب‌های بلاغت و ترسل این است که امتیازی که به نویسنده می‌دهند بسته به میزان هنر و تبحر او در «اخوانیات» است، افزود: «اخوانیات» ساختاری دقیقا شبیه به قصیده داشته است. یعنی ابتدا تشبیب گفته می‌شد، بعد مقدمه‌ای داشت که به آن «شرح اشتیاق» می‌گفتند که در آن باید هنرنمایی می‌کردند. نثر به کار رفته در این جا، به شعر پهلو می‌زند. بعد از آن چیزی که می‌خواسته یا تقاضایی را که داشته بیان و بعد از آن دعایی می‌کرده و نامه را به پایان می‌رسانده است. این ساختار دقیقا منطبق بر ساختار قصیده است و علت آن هم قدرت حاکم بر روزگار است.

■ **اولین سند درباره خیام در مکاتیب سنایی**
پروین گنابادی ضمن تعریف جریان نامه سنایی به خیام، افزود: در نامه سنایی به خیام که به منظور استمداد برای رهایی از تهمتی که به او زده شده، نوشته شده است، وی ابتدا دو یا سه صفحه قلم فرسایی می‌کند و با یک انشای جالب شما را به جایی می‌رساند که می‌خواهد حرفش را بزند. این که چرا برای گفتن یک حرف ساده و یک جمله کوتاه این قدر تعارف می‌کردند، به همان ساختار قدرت برمی‌گردد.
وی ادامه داد: بخش کوچکی از این ۱۷ نامه سنایی، سلطانیات، بخشی، اخوانیات و در کنار این‌ها نامه‌هایی است که در آن تقاضا دارد. یک ژانر یا نوع ادبی از قرن پنجم به بعد در ادبیات فارسی به وجود می‌آید که در یک جا استاد شفیعی کدکنی آن را «ملتمسات» نام گذاشته است.

■ **شعر، عزیزترین رسانه فرهنگی ما بوده است**
پروین گنابادی در ادامه افزود: ما در طول تاریخ ادبی‌مان همیشه به شعر اهمیت می‌دادیم. در گذشته برخلاف الان که موسیقی بار شعر را بر دوش می‌کشد، شعر به کمک موسیقی می‌آمده و بار موسیقی را به دوش می‌کشیده است. شعر عزیزترین رسانه فرهنگی ما بوده ولی در کنار آن نثر این گونه نبوده است. این احترام و عزتی که ما به شعر گذاشته‌ایم، باعث شده که نثر نویسان ما تلاش کنند جایگاهی برای نثر فراهم کنند که همان عزت شعر را داشته باشد و همین موضوع سبب شده است که ما نثر فنی داشته باشیم و نثر را به شعر نزدیک کنیم. سنایی هم در گیر این موضوع است که نثر را همپای شعر کند که البته این کار هنر می‌خواهد.

■ **نثر فنی «مکاتیب سنایی» شبیه به «کلیله ودمنه» است**
سخنران نشست، در جمع‌بندی جلسه اظهار کرد: نامه‌های سنایی به با این که سعی می‌کند نثر را به شعر نزدیک کند و غیر طبیعی باشد، باز هم از خاقانی طبیعی‌تر است. فنی بودن نثر آن شبیه «مرزبان نامه» نیست و بیشتر به «کلیله و دمنه» شبیه است. برخلاف متون ادبی دیگر که زبان آن دیر به دست می‌دهد، زبان نامه‌های سنایی از نامه دوم به بعد برای مخاطب رام می‌شود و با آن انس می‌گیرد.